

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂSCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

ROLUL PROTOPOPULUI ÎN ZIUA DE AZI.

Cuvântarea

P. Sf. Sale Episcopului Grigorie al Aradului, ținută în 12 Ianuarie 1930 în biserica din Ineu, din prilejul instalării protopopului Mihai Cosma.

*Prea Cucernici Părinți,
Iubiții mei fii sufletești,*

Nimic pe lume nu este mai minunat decât omul și nimic nu este mai minunat în om decât sufletul lui. Dar nu ajunge ca omul să aibe suflet, ci trebuie să-l împodobească cu virtuți, căci numai în chipul acesta va birui în viață și va lua cununa mării.

A fi bogat sau a avea rang mare nu atârână de voința omului, dar a fi împodobit cu virtuți, a fi statornic, bun și iubitor de oameni nu te poate împiedica nici o putere omenească. Firește că piedicile, cari se aștern în calea desăvârșirii omului sunt multe, dar tocmai pentru aceasta Atotputernicul Dumnezeu a așezat biserica prin Fiul Său unul născut, Domnul nostru Iisus Hristos.

Corabia sufletelor, biserica este chemată a conduce și povățui pe oameni, căci chiar pe lângă învățăturile ei, încă sunt multe păcate și scăderi în lume, cari nu se pot micșora fără ajutorul ei. Această conducere și povățuire trebuie să se facă după cea mai bună îndrumare ca și în organismul bisericii cel mai bun om să ajungă la cel mai bun loc.

Conducător trebuie să fie cel înzestrat cu însușiri de conducător, iar celelalte părți ale organismului trebuie să se supună, precum albinele se supun matcei lor.

Între acești conducători sunt și protopopii, adică cei dintâi dintre preoți. Și acum iubiții

mei—că bunul Dumnezeu m'a adus azi în mijlocul vostru ca să instalez pe iubitul nostru protopop Mihai Cosma, în să arăt unele calități, cari trebuie să illustreze pe fiecare protopop al bisericii noastre, mai ales în ziua de azi.

1. Cunoașterea temeinică a Sf. Scripturi este cea mai de căpetenie calitate a unui bun protopop. Azi, când cel din urmă țaran citește Biblia, protopopul-paroh trebuie să fie farul luminos, la care aleargă toți cei nedumeriți ca să li se tâlmăcească locurile greu de înțeles. Altcum el nu va putea dovedi cu priso-ință că toată Scriptura este de folos spre învățatură spre mustrare și îndreptare. (II. Tim. 3 v. 16).

Înzestrat cu bogate cunoștințe din Sf. Scriptură și Sfinți Părinți, protopopul se va impune atunci ca adânc pătruns de cugetarea religioasă. Cugetarea religioasă va direcționa atunci atitudinea lui iar nu cugetările profane, scoase din câmpul vast al socotinelor omenești. Până mai ieri-alalăieri mai mergea și cu ceea ce spuneau poezii și literații, căci trebuia să alimentăm sentimentul național, dar azi trebuie să propagăm cugetarea și simțirea religioasă într-o măsură mai considerabilă.

2. Mântuitorul zice: „Cela ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor” (Mat. 5 v. 19). Deci una din cele mai de căpetenie calități ale unui protopop, trebuie să fie faptele, n cari credincioșii să privească așa precum privesc în oglindă. Deci faptele protopopului și ale preotului să vorbească mai întâi și abia după aceasta este înțeles să vorbească și cu graiul.

Să nu uităm Prea Cucernici Părinți, că țaranii buni dela sate citesc nu numai cărți și foi folositoare, dar ei citesc și dintr'o carte pururea deschisă, care este viața preotului.

3. În al treilea rând, protopopul și preotul de azi trebuie să cunoască spiritul timpului. Trăim în timpul vitezei, al grabei fără seamăn, când oamenii se cugetă puțin la cele sufletești tocmai din pricina că trec grăbiți prin viață. Cele mai presus de fire sunt trecute cu vederea și de aceea omului de azi trebuie să-i vorbim în limba lui despre adevărurile vecinice. Oamenilor de azi le place să li se spună că sunt moderni, că adică ei țin pas cu lumea. Față cu aceasta trebuie să li se arate oamenilor că a fi fericiți, așa cum cere credința nu însemnează a nu ține pas cu lumea. A trăi în sfințenie, în curățenie este a ține pas cu lumea cinslă, care nu se târăe în noroi; ci se ridică spre Dumnezeu. Azi nu este modern a trăi șezând pe un stâlp cum a făcut Simeon stâlpnicul, dar ești modern, ești cu lumea, dacă te ridici din noroiul păcatelor. Ah, iubii mei, nu cuvântul este de vină, nu, haina la modă este de vină, ci este de vină, cel care îmbracă haina la modă cu gânduri necurate!

Nu uitați iubii mei că Biserica este condusă de Duhul Sfânt și acest duh mai bine știe ce este bun pentru om. Când Psalmistul David a zis: „Domnul îmi este mie ajutor și nu mă voiu teme ce-mi va face mie omul” (Ps. 117 v. 6), a grăit pentru toate timpurile, deci și pentru noi. Prin urmare nu tot ceea ce omul dorește este de folos lui, ci numai ceea ce îi vine de sus, peste puterile lui.

Protopopul (și preotul) de azi are deci datoria să-și agonisească toate cunoștințele spre a putea spune fiecăruia în limba lui că religia fiind cel mai folositor bun al omului, este și cel mai scump tezaur al tuturor timpurilor.

4. Blândețea este a patra însușire care trebuie să împodobească pe preotul și protopopul de azi. Adevărat este că preotul de azi trebuie să aibe în vedere pe Hristos și Biserica Lui mărturisind adevărul, dar să nu uite că un cuvânt mai apăsător supără azi mai mult ca înainte de război. Nervii omului de azi sunt mai simțitori, iar dacă într-o prăvălie negustorul te primește cu politeță, cu atât mai vădit cerem preotului să fie părinte bun. Glasul lui să fie totdeauna calm, liniștit, plin de blândețe, având în vedere că și Sf. Pavel tuturor toate s'a făcut ca pe toți să-i dobândească.

Inzestrat cu aceste patru virtuți: cunoașterea Scripturilor Sfinte, pilda vieții, știința timpului, cunoștințele și blândețea necesară, protopopul de azi va putea fi preot de model. El va avea să fie model preoților și credincioșilor în cetirea cărților sfinte, în ajutorarea săracilor și bolnavilor.

Inzestrat cu aceste însușiri va putea fi el mai întâi un misionar, arătând în parohia lui mai multă propovăduire, mai multă iubire de cei lipsiți. El va da pildă ca fondul milelor la el în parohie să fie mai mare, ca la el în parohie să funcționeze de model Societatea Sf. Gheorghe, comitetele misionare și alte întocmiri folositoare și atunci se vor reduce lucrările administrative. Căci să știm odată pentru totdeauna: că acolo, unde bate spiritul, unde lucrează Evanghelia, acolo biroul va avea mai puțin de lucru.

În asemenea condițiuni protopopul va putea predica din sat, în sat, ținând cuvântări de model, iar nu numai să inspecteze condiciile parohiale, căci viața nu poate fi cuprinsă în condici, având alvia ei cu mult mai vastă. Dela cine să ia preotul din sat pildă dacă nu delat protopopul său, în privința predicării și în alte privințe, ca iubirea colegială, raportul bun cu credincioșii și autoritățile?!

Ar fi multe lucruri de spus cu privire la condițiile cerute azi unui protopop, însă ajung cele spuse până aici ca să ne putem convinge de calitățile celui ce se instalează azi ca protopop al Inoului.

Am constatat că părintele Mihai Cosma cunoaște dumnezeieștile Scripturi. Sfinția Sa a crescut o familie de model, arătând tuturor cu pilda sa sfințenia căsătoriei și datoria părinților de a crește în frica de Dumnezeu pe fiii lor. Pilda aceasta a stors admirația poporului din parohia sa, iar desăvârșirea sa în cunoștințele juridice îl face cunoscut în cercuri cât mai largi, dându-i-se ocazia să învețe pe oameni mai ales azi că vor fi fericiți în măsura în care își cunosc drepturile și datoriile.

Cu cât mai mult s'a îmbogățit Prea Cernicul preot Cosma în cunoștințele folosite, cu atât mai vădit s'a smerit pe sine, tratând blând cu poporul. De aici vine împrejurarea fericită că Sfinția Sa este iubit și stimat de popor, iar Noi episcopul Aradului cu bucurie am aprobat alegerea lui ca protopop.

Prea iubite Părinte,

Pentru a da dovadă de dragostea neșămurită ce o avem față de cler și popor, am venit în persoană ca să Te introduc în oficiul protopopesec și să-Ți doresc din inimă curată ca să păstorești poporul din protopopiat cu râvnă și dragoste divină. Îți împărtășesc arhierasca mea binecuvântare și rog pe Atotputernicul Dumnezeu să-Ți dea putere multă spre a binevesti poporului evanghelia păcii și dragostei frățești. Ajute-ți Domnul ca precum Ți-ai

găsit mângăiere în familie și parohie, așa și de azi înainte strădaniile Frăției Tale să fie încoronate de izbânzi spre slava lui Dumnezeu și cinste sfintei noastre Biserici.

Iubiții mei fii sufletești!

Nu uitați iubiții mei, că părintele vostru protopop va fi chemat să vă învețe a nu vă încrede în aur și argint, căci avut-a orașul Cartagina aur și argint, dar s'a isprăvit și au biruit Romanii cari aveau virtuți ostășești. Părintele vostru vă va învăța că și Romanii au fost biruiți de alte popoare când s'au abătut dela legile morale.

Ascultați deci de părintele vostru, căci precum este sigur că râurile se pierd în mare, tot așa și viața voastră se va pierde fără ascultarea de preoții bisericei. Precum o floare își deschide potirul ca soarele să o încălzească, așa să vă deschideți sufletele ca să ascultați cuvintele protopopului vostru. Căci sufletul fiecăruia trebuie să strălucească de lumina sfințelor Evanghelii și precum strălucirea soarelui întuneacă toate stelele cerului așa și viața noastră creștinească strălucitoare trebuie să întunece pe vrăjmașii văzuți și nevăzuți ai bisericii noastre.

Atotputernicul Dumnezeu să vă facă părtași pe toți de nemărginita Sa bunătate și să nu uitați că aici în Ineu ați avut episcop înainte cu 225 de ani. În semn de amintire către acei episcopi, pentru a treia oară am venit azi în mijlocul vostru spre a Vă povățui să ascultați de păstorii voștri legiuți.

Apostolul de azi spune că Hristos a dat pe unii apostoli, pe alții prooroci, pe alții evangheliști, iar pe alții păstori și dascăli până ce vom ajunge toți la mântuire, la măsura vârstei plinirii lui Hristos. (Efes. 4 v. 7—13). Fericitul Ieronim zice: „Cel ce este păstor trebuie să fie și învățător și în biserică oricât ar fi cineva de sfânt nu poate să ia numele unui păstor, dacă nu poate învăța pe aceia, pe cari îi păstorește”. V-am spus aceste cuvinte, ca să vă feriți de apostolii mincinoși, cari își fac culcuș cu dolari pe satele voastre. Feriți-vă de ceice nici pe sine nu se pot povățui decât spre groapa pierzării. Iubiți mai mult pe preoți, rugați-vă pentru ei și pentru sfânta biserică ortodoxă și să fiți siguri că Dumnezeu ne va dărui tuturora înflorirea trandafirului.

Cu aceasta vă împărtășesc tuturor binecuvântarea mea arhierască. Amin.

Misiunile religioase pentru popor

de Arhim. P. Morușca

(Continuare.)

Material pentru predici,

cuvântări și alocuții.

Acest adaos, la orintările despre misiunile religioase, nu vrea să înlocuiască pregătirea conștiințioasă a misionarului, în vederea misiunilor.

Misionarismul este strâns legat de individualitatea misionarului, care trăiește împreună cu lucrul, pe care îl săvârșește. Cu predici luate de-a gata, nu se poate face misiune. Ci misionarul este ținut a se pregăti în prealabil, prin meditații și studiu, ca să se poată concentra asupra subiectului, pe care îl tratează, spre a nu intra în materia prevăzută la alt subiect, sau rezervată altui misionar predicator. Nu mai puțin trebuie să-și potrivească cuvântul după sugestii și impresii, ce-i pot fi servite de împrejurări, la fața locului.

Nici nu este prins acest material în formă de schițe pentru predici, pentru că nu vrea să impună mersul ideilor în desfășurarea cuvântărilor.

Mă mărginesc a da aici o seamă de cugetări, sprijinite pe texte biblice, cari, nici ele, nu se reproduc, — pentru îngustimea locului — ci se indică numai prin capitol și verset.

Nici nu păstrez aceeași proporție la fiecare subiect. Am dat estensiune mai largă, unde am crezut că materialul e mai greu de adunat — ca la cuvântarea de, introducere — și m'am restrâns asupra materiilor, cari pot fi mai ușor la îndemână.

Pilde și asemănări, cari ajută la lămurirea unei probleme și ușurează înțelegerea din partea poporului, se găsesc din belșug în Cartea P. Sfințitului nostru episcop Grigorie: „O mie de pilde pentru viața creștină”. Legătura pildelor cu materia tratată se poate face ușor și cu mare folos.

În sfârșit mai adaog o indicație, întemeiată pe experiență: Cuvântul de propovăduire să nu treacă peste marginile puterilor de a asculta cu atențiune. Alocuțiile să nu dureze mai mult de 15 minute, predicile cel mult 1/2 oră; iară cuvântările pot trece ceva și peste această măsură. Ochiul atent al predicatorului va observa oboseala auditorului și atunci, mai bine să-și reducă expunerile, decât să nu fie urmărit cu toată atențiunea.

Mijlocul sigur de a ține legată atențiunea auditorului, e în tot cazul, vioiciunea expunerii libere, având la îndemână cel mult o schiță de mersul ideilor.

Cuvântarea de introducere.

„Acum zice Domnul, Dumnezeu nostru: întoarceți-vă către mine...” (Ioan 2,12-13)

Cu această chemare, a prorocului, descindem noi misionarii în mijlocul vostru acum. Nu v'am fost strein cu duhul, din ceasul când am știut că venim. V'am fost aproape cu rugăciunile noastre și vă cunoaștem ca fii vrednici ai sf. noastre Biserici, umblând în ade-văr, precum am luat poruncă dela Tatăl (II Io. 4).

Cine suntem? Trimisi ai lui Dumnezeu, ai Domnului nostru Isus Hristos și ai Bisericii, cum au fost trimisi în legea veche patriarhii și proorocii până la Ioan Botezătorul; în legea nouă: Apostolii, episcopii, preoții și noi. (Mt. 28, 19-20)

Venim smeriți, dar cu mare dragoste pentru sufletele voastre spre a le câștiga pentru Hristos cel răstignit. Și ne îndreptăm către voi toți; către cei buni ca să-i întărim în credință; către molatici și nepăsători, ca să-i trezim din lănezeală; către păcătoși și necredincioși, ca să-i ajutăm să se reculeagă, să-și îndrepte viața, să apuce drumul mântuirii.

„Fie cu voi har, milă și pace dela Dumnezeu” (II Io. 3.) Solia harului și a păcii v'o aducem.

Zilele acestea sunt tocmai vremea binecuvântării și a harului ceresc. Cum sunt locuri unde se simte mai viu harul lui Dumnezeu: în biserică, la o mănăstire, într'un loc cu izvor de apă tămăduitoare, la picioarele unei icoane făcătoare de minuni (pelerinaje) așa sunt vremuri cari rouează din plin harul lui Dumnezeu. La voi toțmai în aceste zile. Harul sfințitor al vieții e darul de bună voie a lui Dumnezeu. Primirea lui atârână însă dela împreună-lucrarea voastră, dela râvna cu care ne veți urma, de la căldura rugăciunilor voastre, dela adunarea puterilor voastre sufletești și dela încordarea minții, cu care ne veți asculta; dela frângerea inimii — „vă rupeți inimile voastre!” — în sf. Taină a pocăinții, și dela împărtășirea vrednică cu Hristos în sf. Comunicătură.

Așa veți dobândi comoara cea mai scumpă: pacea sufletelor voastre: pace cu trecutul, în care v-ați făcut vrășmași lui Dumnezeu prin păcat; pace cu voi înșivă și cu semenemii voștri, pe cari i-ați întărit; și pace cu Biserica, mama bună, pe care ați vădit-o, prin neascultarea poruncilor ei.

Pacea sufletului e cea mai scumpă comoară. Hristos, Domnul păcii aceasie moștenire a lăsat ucenicilor Săi peste toate (Io. 14, 27). Această solie a păcii v'o aducem, cu îndemnul de a vă desface, de a vă slobozi de păcate. Păcătosul nu poate avea pace; conștiința, acest glas lăuntric, glasul lui Dumnezeu din om, nu-i dă odihnă. Iată aici, zilele prielnice de împăcare. Lupta biruitoare nu se dă decât rupând cu trecutul și începând o viață nouă, mai bună, mai mulțumită, o viață de zidire a sufletului.

Cât de mult nu se sbat oamenii să le iasă bine lucrurile vieții. N'au odihnă, nu dorm, nu mănâncă, pleacă pe drumuri lungi și grele, în nădejdea de mai bine, pentru o izbândă, adeseori amăgitoare.

În frământarea aprigă după mulțumire și bucurie de viață se uită adeseori datoria cea mare: *grija de suflet*, acel „un lucru care trebuie” (Lc. 10 42). Pentru toate găsește omul vreme, de plăceri, lux, povești... pentru toate are interes, își ia răgaz, numai de ceea ce e mai de preț uită. Nu mai merge la biserică, nu ascultă sfintele slujbe, nu se împărtășește cu s. Taine, mare nerânduială se înstăpânește în viață și multe păcate se strând de se pun zid de despărțire între om și Dumnezeu, între om și om.

Cât de recunoscători suntem părinților pentru darul vieții, pe care o avem dela ei. Dar ce jalnică ne-ar fi viața, de n'ar fi aprins în noi Dumnezeu scântela sufletului. Acesta e darul cel mai mare, și-l avem dela Dumnezeu, suflet viu și nemuritor (Fac. 2, 7) prin care suntem după chipul și asemenarea Lui (Fac. 1. 27).

Prin acest suflet avem legătură cu Dumnezeu dela creare. Și prin botez este renăscut și împreună cu Dumnezeu. Dar prin păcat am sfărâmat iarăși această legătură. Cât de nefericiți ne simțim când ni s'a rupt legătura de prietenie cu oameni, cari ne sunt dragi. Cum căutăm prilej să ne lămurim, să ne explicăm, că am fost rău înțeles și vrem să îndreptăm totul. Numai cu Dumnezeu să nu vrem o împăcare? El e ziditorul, binefăcătorul, Părintele și Mântuitorul nostru. Orice piedeci trebuie să îndalțurate, ca să încheiem iarăși legătura cu El.

Acum e vreme prielnică să ne refacem această legătură. Acesta e rostul și înțelesul misiunilor, pe cari le ținem aici, 3 zile în rând. (Programul și felul cum urmează misiunile pentru fiecare stare).

Să nu vi-se pară prea mult și prea greu să stați 2-3 zile tăcuți și smeriți, rupându-vă de toate grijile din afară, lăsându-vă de orice îndeletniciri cari să pot amâna și închinându-vă tot gândul misiunilor, căci e vorba de *mântuirea sufletului vostru*.

Ce preț are sufletul, ne-o spune Domnul (Mt. 16, 26, Lc. 12,16-20) și sufletul nu are aici cetate slăitoare (Evrei 13,14). Cum înțelegeau înaintașii să-și prețuiască sufletul¹⁾ și cât de mult ne deosebim noi în răspunderea, pe care o avem pentru suflet.

Noi pentru aceasta suntem aici să vă ajutăm ca să vă reculegeți, având pildă pe strămoși. Să vă ajutăm în lupta dintre trup și suflet. Trupul prin firea lui e le-

¹⁾ Un țaran din Ardeal, în vremea strămtorărilor papiste, după unație: „Acest cojoc, care-i acum pe mine, e al meu. Dar dacă ar vrea Crăiasa îl dau. Cu aceste mâni slabe și picioare și cu trupul meu am lucrat zi și noapte ca să plătesc porția (darea). Ele sunt ale Crăiesii și de ar vrea să mi-le ia, n'am ce face. Dar nu am decât un suflet, pe care eu îl păstrez pentru Dumnezeu din cer, și nici o putere omenească nu-l poate îndoi”. (Dr. S. Dragomir, Istoria desrobirii religioase).

gal de pământ și trage la vale. Sufletul năzuiește spre cele înalte, dorindu-se după adevăr, dreptate, desăvârșire, după Dumnezeu. În lupta aceasta sufletul adevărat e înfrânt, căci trupul are aici mulți tovarăși: patimile, poftele, ispitele, „De aceea suspinăm în acest trup”... (II Cor. 5,2). Și pace nu putem avea decât dacă sufletul biruitor potolește palima ochilor, adoarme poftetele cârmii și frânge mândria vieții. În lupta cu vrășmașii sufletului, împotriva întunecului veacului acestuia și pentru biruința Impărăției lui Hristos și a Legii Lui să aveți îndrăzneală, Domnul aproape este: „ială eu cu voi sunt” (Mat. 28,20) „ci îndrăzniți”, (Io. 16,33).

Dumnezeu, văzând câmpul acestei vieți, larg câmp de bătălie, cu mulți răniți, prizonieri, și morți loviți de săgeata păcatului, în nemărginita lui dragoste căci „nu vrea moartea păcătosului” a trimis pe Fiul Său și a așezat o casă de scăpare: *Biserica*, și a pus în ea doftori, pe cari i-a învestit cu puterea Sa (Io. 20,21 și 23; Mt. 18,18; Lc. 10,16).

O pildă de cum lucrează Biserica (IV. Impăr. 4,34—37.) Tu creștine ești fiul, Biserica mama, preotul e prorocul: Ochi peste ochi, să-ți vezi răutatea prin examinarea conștiinței, inimă peste inimă ta rece, ca să se încălzească în părere de rău; și gură peste gură ca să mărturisească păcatele înaintea preotului. Fără mărturisire nu poate veni iertarea păcatelor.

Zile de căință și de pocăință sunt aceste. Noi vă așteptăm să „vă rupeți inimile”, să ingenuchiați la scaunul mărturisirii, ca, în numele lui Hristos, să vă împărtășim iertare și deslegare.

Cu mână plină umblă Domnul printre noi în aceste zile, ca să împartă harul Său. Stă gata și acum să-și întindă mâna să-ți zică și ție: voiesc, să fii să. nătos (Mt. 8,3; Lc. 14,4); dar tu trebuie să te apropii. Cu brațele deschise vă așteaptă ca și Tatăl pe fiu. Său rălăcit, (Lc. 15,11—32) cu aceeași îndurare ca și față de Zachei (Lc. 19,1—10) de Nicodim (Io. 31—21 de Petru, (Mt. 26,69—75 Lc. 22,55—62), de tâlharul de pe Cruce (Lc. 23,39—43) de Samarineanca, (Io. 4,6—42) de Maria Magdalena, (Mc. 16,9; Io. 20,11—18 Lc. 7,37—50), de femeia adulteră, (Io. 8,1—11). „Fiul omului a venit”... (Mt. 18,11).

Iată aceste zile ale misiunii sunt vreme prielnică pentru însănătoșire din boala păcatului. Să nu scăpați prilejul. Retrageți-vă în taina singurătății, în tine însuși, ca să-ți grăiască Domnul numai ție, după inima ta (Osie 2,14). Să-ți frângi inima „inima frântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi” (Pr. 50). Să nu zici în gândul tău: altă dată! Cine știe mai ai prilej.

Ori poate în est an în astă săptămână, în astă noapte ți se va cere sufletul (Lc. 12. 20) Socolește că ești greu bolnav, pe patul de moarte, și trebuie să-ți orânduiești calea, că trebuie să pleci. Uitându-te înapoi ai fi mulțumit cu trecutul tău? Ți-ai mărturisit tu păcatele și ai făcut pocăință adevărată, ca să nu te cuprindă frica morții; slărea sufletului tău i-ți îngăduie liniște și

pace, pacea din urmă? Ai putea privi tu cu seninătate în fața călătoriei spre veșnicie, ori conștiința ți-ar face împulări, ai avea remușcări?

Iată vreme potrivită să faci rânduială în viața ta, să te curăți de păcate, ca să începi o nouă viață, după voia lui Dumnezeu. Este aceasta o mare trebuință pentru mulți și de folos pentru toți. Inchide-te în camera ta și ia seama, te *examinează*. Așa își face toamna socoteala gospodarul cuminte; așa rânduești o cumpănă mai înainte de a cântări ceva, să vezi că e dreaptă. De vezi că-ți e casa dărăpănată, te apuci să o repari, să o *înoești*, (așa s'a înnoit biserica satului vostru). Când ai căzut bolnav îți prețuești mai cu deadinsul sănătatea, cauți să te *reculegi* cât mai repede, stând la aer proaspăt, în liniște, hrănindu-te mai bine. Dacă te-ai *regăsit*, ca și călătorul care se oprește, din vreme în vreme, să-și ia seama, să verifice, de n'a apucat alături, pe drum greșit; — îngrijește-ți apoi sufletul, cultivă-l, că e un ogor, o grădină, care trebuie mereu plivită. Fericit va fi cel ce va putea zice peste trei zile: cu adevărat aceste misiuni m'au scos din păcate și din dedărilor rele, din cari nu m'am putut smulge până acum. Acum am cunoscut adevărul și am apucat pe drumul drept.

Noi vă întindem mână de ajutor cu cuvântul și cu îndemnul nostru și nădăjduim că vă veți prinde cu putere de mâna noastră. Sunteți mulți aici, dar mi se pare mulți lipcesc încă și n'au avut parte de ceace ați auzit acum.

Duceți solia noastră tuturor casnicilor voștri. Faceți-vă apostoli ca Samarineanca, voi femeile mai ales, ca să aduceți aici la Hristos, în locul cetății Sihar, tot satul vostru (N.) ca să aveți bucuria de a-i auzi zicând: „înșine am auzit și știm...” (Io. 4,42)

Voi copilași, cu suflete nevinovate, pe cari așa de mult vă iubește Hristos, stați în mijlocul casei voastre, înainte părinților și a fraților voștri mai mari, spuneți-le să vie aici, ca apoi să vă poată îmbrățișa cu drag și să vă zică: din gura pruncilor ai săvârșit laudă (Mat. 21. 16)

Cu rugăciunile voastre ajutați-ne și pe noi, voi toți și ajutați-i și pe alții, încurajându-i să vină aici, să se umple de râvnă către Domnul, ca și voi în aceste zile de mântuire, căci bucurie mare se face înaintea îngerului lui Dumnezeu pentru un păcătos care se căește (Lc. 15, 10) Bucurați-vă și vă veseliți, căci pentru aceasta plata voastră multă este în ceruri (Mt. 5. 12).

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Reînvierea lumii biblice.

Miraculoasele rezultate ale săpăturilor în pământul sacru.

În Palestina actualmente sunt în curgere iarăși noul cuceriri. Nu e vorba de cucerire politică, — e de sperat, că între Arabi și coloniștii Evrei nu peste mult se vor nivela definitiv diferențele și asperitățile și în țară va domni ordinea și pacea, — ci exploratorii de anticități se pregătesc

de desvăluirea și cucerirea trecutului al pământului sacru

În timpurile din urmă ni-au sosit știri extraordinare din țara Iordanului, care povestesc de niște descoperiri senzaționale și vorbesc despre săpături, ce dau dovadă de rezultate surprinzătoare, așa, că la auzul acestora mulți savanți, cari lucrează cu hărțile și târnăcoape, simt un dor neînvincibil spre Canaan, pentru a explora, în acelea ținuturi culturale și străvechi, monumentele de piatră ale trecutului îndepărtat.

Întru adevăr e lucru curios că arheologii timp îndelungat au neglijat total Pământul sacru. Scriptele Vechiului Testament ne prezintă o abundență de material peste seama mase, ce poate fi utilizat ca izvor istoric, încât la vederea acestui material bogat i-ar părea omului, ca ceva de la sine înțeles, că Pământul sacru ar fi putut atinge pe învățați de a scruta pe urmele istoriei evului vechiu. Fundatorul arheologiei științifice *Winkelmann* însă a fost fiul secolului 18, care sub efectul concepțiunii dominante a timpului său a căutat numai în Roma și în Grecia urmele așa numitului „ev vechiu clasic” în cursul vremurilor sfera scrutărilor științifice s'a extins pe îndelete și asupra celorlalte culturi dispărute, mai târziu apoi, după deschiderea politică și economică a Orientului, știința s'a ocupat mai intensiv și cu istoria antică a acestor părți a lumii, totuși ce privește Palestina, abstragând dela niște încercări izolate pe tărâmul săpăturilor, pe aceasta țară au tratat-o foarte mășter.

De aci încolo verosimil, că va fi altcum. Secția activă arheologică a guvernului palestinian promovează săpăturile din toate puterile sale. Expedițiunea echipată pe spesele căpitanului *Weill*, celebrul explorator francez, ale ziarului londonez „*Daily Telegraph*” și pe cele ale lui „*Palestine Exploration Fund*” (Fondul destinat pentru explorarea Palestinei) a stăruit cu toată râvnă și diligență de a exploata sprijinul acesta dat și a-l valorifica în folosul științei. Institutul „*Palestina*” german încă și-a luat partea sa de muncă.

Era lucru evident, că pe teritoriul acesta, unde se încrucișau cele mai diferite sfere culturale, în această țară, pe unde

s'au strecurat atâtea popoare și unde se colindau atâtea neamuri și religii

și a cărei istorie e atât de fluctuantă și variată, trebuie să se afle material istoric de o valoare imensă ce poate arunca o lumină asupra multiplelor efecte reciproce dintre Orient și Occident.

Că dărâmurile cocloabelor din cărămidă nearsă și surpate ale Arabilor acoperă ruinele monumentelor străvechi din perioada eroică a poporului jidovesc, aceea era de prevăzut. Dar nimeni n'a calculat cu eventualitatea, că ar putea să dea și de urme de om din epoca de piatră, cu douăzeci mil de ani mai veche. Cu toate acestea Euglezul *Petre Turville* a descoperit

aproape de Capernaum un cranu de om de pe care s'au constatat notele caracteristice ale aceleiași rase, la care aparține scheletul din timpurile preistorice aflat în valea Neander lângă Düsseldorf (Germania). Miss *Dorothy Garrod* colega exploratorului amintit mai sus, a făcut mai departe descoperiri în așa numita peșteră *Sukbah* de pe coasta muntelui *Ephraim* de lângă țărmul mării, ce se întinde între Ierusalim și Jiffa. Afară de mai multe schelete, mai cu seamă felurite unelte și juvare justifică tradiția biblică, cumcă

leagănul omeniei de pe globul nostru terestru își are obârșia pe acestea meleaguri.

Arheologiei îi este foarte binevenită împrejurarea că locuitorii vechi ai Palestinei locuiau în peșteri, ce de altcum o indică mai multe locuri din Biblie. Altcum abia dacă ni-ar fi rămas până astăzi rămășițe din epoca de piatră. De oare-ce pe locul săpăturilor straturile de sus ascund obiecte provenite din timpurile mai recente, iar cele mai de jos lucruri din vremuri tot mai străvechi, de aceea ca la o secțiune transversală, întocmai ca de pe o carte gigantă, a cărei file sunt așezate una peste alta, se pot citi schimbările diferitelor culturi. *Petre Turville* a scrutat prin o peșteră din Galilea în a cărei straturi mai de sus a aflat hărături și monete provenite din timpurile bizantine, adică din evul mediu grecesc. Săpând și mai adânc a descoperit

o locuință de om din epoca de bronz,

în care după cunoștințele noastre de astăzi au locuit patriarhii *Avram*, *Isac* și *Iacob* în pământul Palestinei zac înormănte secrete milenare, deci lucru natural, că descoperirea acestora pe dreptul să umple cu agitație animată pe mulți reprezentanți ilustri ai lumii științifice.

Lucrările continuate în timpurile mai din urmă au fost vrednice de cheltuielile și ostenețiile avute cu acelea și pentru cazul, când nu ar fi scos la iveală reminiscențe de însemnătate atât de senzațională, provenite din vremurile preistorice. Întâmplarea de multe ori vine întru ajutor științei. La *Beth-Alpha*, pe noua colonie evraică, situată la poalele muntelui *Gilboa*, a trebuit să se construiască un aparat de stropit, când în cursul lucrărilor hârțelul se lovia de câte un obiect solid.

Au desvăluit un mozaic de proporții uriașe,

care era padimentul unei sinagoge. S'a zidit pe timpul dominațiunii împăratului *Iustinian*, așa glăsuiește inscripția evraică.

În apropierea sfântului munte *Garizius* se află derământuri de case din perioada izraelită și elienă; săpând mai departe dau de urmele unui palat și templu canaanian, cari s'au zidit cu 1750 ani înainte de *Christos*. Muntele *Garizius*, ce se ridică lângă orașul *Sichem*, a fost

centrul religios al Samarinenilor,

cel-ce au zidit pe muntele acesta un templu după modelul templului din Ierusalim. După ruina templului, cu multe veacuri mai în urmă, au ridicat deasupra aceluia o bazilică creștină, pe care Turcii au distrus-o. Acum au înlăturat ruinele bazilicei, spre a ajunge la rămășițele templului samarinean, situat sub bazilica derămată.

Dela *Hebron* spre Nord zac ruine, pe cari în timpurile de acum le-au sondat arheologii, constatând, că e vorba de puternicul edificiu clădit pe vremea marelui *Irod*.

Știm din operele istoricilor romani, că pe locul acesta a fost unul dintre centrele comerciale cele mai mari ale Siriei și Palestinei. Pe timpul împăratului Constantin cel mare, au ridicat o biserică creștină peste un altar păgân, iar Persii cucerind țara distrug biserica creștină, iar mai departe

ruinele templului roman și creștin, cum e uzul în regiunea această, — le folosesc de carieră de piatră,

de unde locuitorii din jur cărau pietrele necesare de zidit pentru clădirea cocloabelor lor miserabile.

În Ierusalim, pe muntele Ophel, unde arheologii mai de mult au bănuit existența de odinioară a cetății Sion, săpăturile mai nouă

au descoperit cetatea de stâncă a regelui David, zidurile unei turle străvechi între bastioanele cari se înalță pe două linii serpentine.

Locul întâmplărilor biblice nu se restrânge numai la acel teritoriu, pe care îl înconjoară limitele politice ale Palestinei de astăzi. De o însemnătate extraordinară este de exemplu

explorarea regiunii caldeice a orașului „Ur“.

După ce în locul acesta desfacerea straturilor de pământ, pregătită cu grijă, au permis o privire în cultura talentatului popor Sumir, *Wolley*, arheologul englez, a dat de unele din reminiscențele cele mai vechi ale istoriei orientale, anume de prețioasele obiecte de aur din mormintele regești. Aceste comori au fost expuse în muzeul britanic din Londra și experții decretază însemnătatea artistică și istorico-culturală a acestor descoperiri a fi de o valoare egală cu acelea odore pe cari lordul *Carnevon* le-a scos la lumina zilei din mormântul de stâncă al regelui egiptean Tutenchamen, devenit astăzi atât de faimos.

Obiecte de lux de o frumusețe uluitoare,

bijuterii de aur, sigle în formă cilindrică,

sculptate cu cea mai mare fineță, lămpi, sceptre

și înainte de toate *harfe decorate* cu scoice, au ajuns la iveală din pantecele pământului, cari aveau destinația de a înfrumuseța viața membrilor decedați ai casei domnitoare și a o face mai ușoară pe lumea cealaltă. Prelucrarea științifică a obiectelor de artă probabil, că vor îmbogăți cu date noi cunoștințele noastre referitoare la cultura de odinioară și înfloritoare, dar de mult decăzută din ținutul râului Eufrat. Timpul, din care provin aceste reminiscențe

l-au socotit a fi 3000 de ani înainte de Christos.

Dar știința vrea să străbată și mai departe în vremile din trecut. E deja pe cale a nouă expediție engleză de a scoate cu sapa zidul mare al orașului „Ur“ din nisipul pustietății. Zidul acesta e cu o mie de ani și mai vechiu ca obiectele descoperite în mormintele amintite mai sus și afirmative acel zid

provine din epoca de splendoare de dinainte de potop al acestui oraș.

Se speră, că vor afla pe pereții zidurilor inscripții, prin care arheologia ar ajunge pentru prima dată în posesiunea de reminiscențe scrise din timpurile de dinaintea lui Noe.

Dr. K. K.

Tradus din ziarul „*Temesvári Hirlap*“ din 25 Decembrie 1929 de către:

Nicolae Fizeșianu
prof. mat. ort. rom. în retr.

„Credința ta te-a mântuit mergi în pace.“

(Luca: VII. 50.)

Mărturisirea e mângâierea sufletului omemenesc, care primește iertarea îndurătoare a lui Dumnezeu în Sacramentul Penitenței de câteori simte nevoia. Da! Din nou și din nou. Această expresiune „din nou și din nou“, propriu-zis, ar trebui s'o pronunțăm cu ochii înălțați. Căci, în adevăr, și dacă am căzut încă de atâtea ori, cânta sinceră căntătoare a iertării poate câștiga această iertare de repetate ori. Apoi, fie păcatele sufletului măcar așa de evidente, ca chiar petele scarlatinei, de el depinde, ca să poată fi iarăși curat, ca zăpada proaspăt căzută.

Cu această ocaziune însă, nu vreau să cuvântăm despre mă-gătirea mărturisirii, ci asupra admoniției din conștientă cu mărturisirea dorim să reflectăm o clipă. Această admoniție sună așa: Fie mărturisirea pe seama ta o treaptă, pe ale cărei grade trebuie să înalțezi progresiv în spre înălțime. Nu te înapoiești de mlaștina, în care te-ai cufundat adineori. Nu te opri pe terenul obli. Pășește în sus. Pe cărările conducătoare spre platformă trebuie să înalțezi și să atingi lumina! Trebuie să ieșim din văi, de pe șesuri. Nu ni-e permis a ne mulțumi cu aceea, că înaintăm poate continuu pe terenurile netede ale moralei. Viața noastră etică trebuie să aibă în posesiunea sa directiva vitală a înalțării spre înălțime.

Ajunge-vom oare pe culmi? Cel mai mulți oameni declară categoric: Nu! Acel mai mulți însă nu reflectează la acele cauze, cari fac imposibilă înaintarea spre înălțime, sau cel puțin o îngreulează.

Iată să contemplăm nițel asupra acestor cauze:

Dacă-i puțin fructul mărturisirilor noastre, motivul de regulă provine de-acolo, că examinarea noastră sufletească nu corespunde individualității noastre și nu-i adănc pătrunzătoare. Oglinda, ce se poate găsi în ceaslov, cu privire la mărturisire, multora le este expedient foarte bine utilizător pentru examinarea conștiinței. Însă nimeni, mai cu seamă celor culti nu li-e permis a-și uita despre aceea, că aceste indicații propriu-zis sunt numai cadre, iar coloarea și conținut vor avea numai atunci, dacă ne vom adânci în stare absolut individuală a sufletului. Metoda de mărturisire a copiilor nu-i poate satisface pe cei adulți, n-are sufleteste. Deși fiecare preot știe bine, că sunt oamenii cari se mărturisesc chiar până la moartea lor conform metodei învățate în copilăria lor.

Cealaltă cauză, pentru care abia putem înalța moral și după numeroase mărturisiri, este aceea, că nu ne preocupăm la pericolul ocaziunii apropiate. Doar e superflua a explica însemnătatea ocaziunii apropiate. Acela însă, care a căzut pe aceeași cale foarte alungătoare pentru el în zece cazuri consecutiv, acela — zic — să nu se minuneze, de va cădea de sigur și a unsprezecea oră. Cine n'are atâta putere, ca să reziste pericolului amenințător cu încordarea vigoarei și forței sale întregi, acela să omită pericolul respectiv. Fiecare Sfânt, fiecare om prudent consimte în aceea, că atunci procedăm mai energic în multe cazuri, când ne refugiem dinaintea pericolului, încă și atunci, când refugiul nici nu-i ceva glorios cu privire la omul energic. A treia cauză a regresului nostru moral este moleșirea, cu care luptăm contra greșelilor noastre. Această expresiune: „vai de mine, miserabil păcătos, ce sunt!“ — înseamnă marea încălțită a erorilor, a

cărel înălțitură ne aduce foarte ușor în confuzie. Mreaja încălțată a păcatelor trebuie s'o desnodăm și s'o desfacem, descălcăm. Un oarecare om zise: Sfânt ar deveni acela, care și-ar putea stărpi barem câte un păcat în fiecare an. Mulțimea păcatelor noastre însă, ne răcește curajul într-atât, încât nu mai cugetăm la aceea, că numai atunci ne succede a-l învinge pe omul vechiu, dacă tăiem firile mrejel încălțate asupra noastră — unul după altul. Cine-l bolnavul egoismului, acela să nu se liniștească până atunci, până ce nu și-a trântit prompt păătoasa iubire de sine. Cine-l sclavul capriciului său sau al înclinărilor sale tirane, — și atari sclavi, regretabili, făuresc una după alta verigile lanțului de sclav, — acela trebuie să se elibereze și să se ridice prin muncă oportună peste dispozițiile băjbăitoare în tronul regal al stăpânirii de sine. Pe cine îl ține încătușat senzualitatea să se deștepte cât mai curând la nobilitatea sufletului său altotă în el de către Dumnezeu. Să fie deci treaz și să nu-și uite despre aceea că sunt anumite clipe în viața omului, când credem, că fiecarele diavol scăpat al iadului asediază sufletul nostru. Să ne cugetăm zilnic la aceea, că se îndepărtează ce-l drept în câțva alungatul duh afurisit, nar numai pentru aceea, ca să caute alți șapte mai răi decât sine, ca să se reîntoarcă în căminul său părăsit interimar și să-și atingă ținta în senzu, ca lucrurile și agendele ale acelui om să fie mai deplorabile, decum au fost cele dintâi, anterioare.

Când Doamnelul nostru Christos în umbletul Său pământesc a lertat păcatele oamenilor, obisnuia să rostească acest cuvânt de prevenire: Mergi în pace și nu mai păcătu! De noi depinde, ca să păzim și să păstrăm pacea sufletească câștigată în mărturisire: iar fericirea noastră să n'o cerșim dela oameni și nici dela lucruri pământești, pentru că doar fericirea omenescă poartă în sine germenul păcatului și al morții. Doar impaciența sufletului nostru în rezultat final și așa numai din aceea derivă că am devenit cerșetori calici, băitori la ușile și porțile splendide, îndărătul cărora păcatul domiciliază. N'am rămas fil liberi al lui Dumnezeu și inima noastră turburată nu în Dumnezeu și-a căutat liniștea sa. Cine a învățat disprețul pâinii de cerșetor a bucuriilor pământești și s'a deprins e se nutri cu pâinea lui Dumnezeu, — înțelegem în senz spiritual și sacramental, — acela va ajunge la fericirea păcii.

Această pace sfântă și divină a sufletului nu e de găsit în mlaștini și văl. Sufletul libertății plutește la culmea munților. Cine nu s'ar fi delectat în scrierile poezilor, când cânta despre pacea munților? Sus! Fraților mei și și sorioarele mele în Domnul, sus! Fie mărturisirea — treapta sufletului vostru, să ne urcăm pe ea în sus, în înălțimi, acolo, unde a lui Dumnezeu pace dominează. Iar pacea aceea fiecare o va posedă, dacă învățase învingerea de sine.

Pr. Cpt. Dr. Patcaș Teodor.

Boboteaza la Arad.

Pe cât de adevărate sunt învățăturile creștinismului nostru ortodox, pe atât de captivante sunt manifestările acestui creștinism prin cultul și practicile sale. În nici o religie, doar, nu se unesc atât de perfect între ele misticismul cu impozantul, cultul extern cu credința

interioară, manifestarea în credință a sufletului cu aservirea perfectă a trupului către zbucnirea spontană a misticismului religios.

Ca toate serviciile divine ale bisericii noastre, Botezul Domnului, — Boboteaza, — s'a pontificat și în Arad în cadrul unui fast religios impunător.

După liturgia oficiată de soborul preoților din Arad, s'a purces la obisnuitul serviciu al sfințirii apei, săvârșit de însuș Preasfințitul nostru Părinte Grigorie, episcopul Aradului. În piața din fața catedralei, încă din ziua premergătoare, a fost ridicat un altar improvizat, unde Preasfinția Sa, înconjurat de cler, a adus jertfă de rugăciuni lui Dumnezeu, sfințind prin aceste rugăciuni și prin stropire apa din vasele așezate în fața acestui altar.

Figura impunătoare a Preasfinției Sale, unită cu vocea i ce pătrunde în depărtări și în suflete, ne aduce aminte de acei magi ai Orientului din antichitate, cari erau în același timp și regi și preoți. Și dacă misticismul din serviciile religioase ale bisericii noastre au darul de a opri și pe străini să le asculte, în fața unui preot de talia Preasfinției Sale nu rămâne altceva de făcut decât acceptarea darurilor ce ni le oferă apa sfințită de P. S. Sa, apa, acest mijloc de curățire pe care l-a ales și Mântuitorul nostru Isus Cristos.

Și-i adevărată puterea ce i-se atribue apei sfințite. Căci dacă n'ar fi așa, ce însemnează năvala ce o dă poporul adunat aci ca să-și ia fiecare din ea, să-și ducă acasă, să o ție până la Boboteaza următoare? Ce însemnează venirea aci a celor de altă lege, — am văzut chiar și evrei, — ca să ia dintr'ansa și să bea? În aceste momente cu adevărat Duhul Domnului plutește peste ape, iar apele sfințite de acest Duh prin preoții noștri, sunt fiecare câte un Iordan, unde Dumnezeu se arată în întregime pentru cei ce cred. Și e adevărat că această apă sfințită se păstrează nealterată timp îndelungat. — Biserica noastră dispune de o putere care nu este îndeajuns exploatată...

Au asistat la serviciul divin, — pe lângă cler și poporul care n'a mai încăput în biserică, — și autoritățile civile și militare cu un batalion de soldați.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt „Armonia”, condus de vrednicul ei dirijor dl. Atanasie Lipovan. După terminarea serviciului divin Prea S. Sa, înconjurat de toate autoritățile civile și militare a primit, în fața catedralei, defilarea armatei, care a asistat la acest serviciu cu drapele și orchestra militară.

Vior.

INFORMAȚIUNI

Cinste de Crăciun M. S. Regelui Mihai. Fondul religios din Bucovina a făcut o frumoasă cinste de Crăciun M. S. Regelui Mihai, — unul dintre cele mai faimoase castele ce posedă în fermecătoarea provincie: „conacul Poiana Ițeanilor”. În zilele trecute s'a prezentat la palat o delegație, care a adus actul de donație, care a fost primit cu mulțumită de micul nostru rege. Advocatul Al. Stan din București a fost încredințat să facă intabularea castelului.

Colinda albinelor. În multe părți oamenii cred că, în noaptea Crăciunului, albinele cântă o minunată colindă despre Nașterea Mătușorului. Se zice că albinele sunt coborâte pe pământ din rai și că ar fi fost făcute din lacrimile Maicii Domnului.

Pedeapsă de cinci sute ani temniță. Tribunalul din Sofia a judecat procesul complotului celor 52 comuniști. Pedeapsa dată se ridică laolaltă la cinci sute ani temniță.

Moartea Gazetarului ION BĂILĂ. Ardelenii noștri își aduc aminte de gazetarul Ion Băilă, care într-o vreme lucrase la gazetele noastre din Ardeal înainte de război. Ion Băilă a făcut parte din rândul luptătorilor și cărturarilor ardeleni, cari și-au închinat toate puterile lor pentru înfăptuirea unirii. A fost un mincitor harnic și cinstit. În vremea din urmă se așezase în București la zia ele „Neamul Românesc” și „Universul”. A reposat în săptămâna trecută în vârstă de 47 ani și a fost îngropat în satul său Vale de lângă Săliște. Odihnească în pace.

Cel mai harnic oameni din lume, după socotelile profesorului dr. Thoruton dela universitatea din Columbia americană, sunt americanii. Un american produce de treizeci de ori mai mult decât un chinez, care-i socotit ca cel mai puțin productiv. Un rus lucrează de 2 și jumătate ori mai mult decât un chinez, un japonez de 3 ori, un polonez de 6 ori mai mult, iar un olandez de 7 ori mai mult decât un chinez. Francezul produce de 9 ori mai mult, un german de 12 ori, un belgian de 16 ori, un englez de 18 ori mai mult decât un chinez. După statistica acestui profesor, America de Nord, cu o populație ce atinge numai a șasea parte din populația lumii, produce mai mult de jumătate din activitatea pământească.

Iar beția. Sătenii Ignat Boldișar și Alon Gabor din Tușnadul-Mare s'au întâlnit în cârciumă, cinstindu-se cu rachiu. Băutura a făcut să ajungă la vorbă tot mai aprinsă. Când s'au îmbătat amândoi, s'au luat la ceartă și apoi la luptă crâncenă cu cuțitele. S'au lovit până s'au prăbușit clopârțiți și plini de sânge.

Un căpitan cu... rochie. Acest căpitan este tânăra domnișoară Stella Gale, în vârstă de 21 ani din Anglia. Istoria cunoaște multe cazuri când o femeie,

travestită în haine bărbătești, a condus vapoare de bande de tâlhari. Aici, e vorba de ceva simplu: Autoritățile din Plaigston, în districtul Devon (Anglia), apreciind cunoștințele pe cari le are d-ra Stella Gale și obiceiul ei de a conduce un vapor, au numit-o căpitan al portului. O numire de acest fel s'a făcut pentru prima oară în Anglia.

Cine vrea să cumpere o fată? Domnișoara Ioana Fr. Schelling din Baltimore Md. (America) vrea să se vândă pentru căsătorie oricui pentru cinci mil de dolari (vre-o 800.000 lei). Ea zice că s'a săturat de singurătate și vrea un bărbat să-i dea înainte suma de 5.000 dolari. Fata nu-i urâtă, după cum îi arată chipul gazeta americană.

Pedeapsa lui Dumnezeu. — Un tânăr cu numele Mitică Ceharu, din Bușteni, a plecat la vânatoare cu pușca în spate și cu doi câini, tocmai în ziua Domnului, când sunau clopotele de rugăciune. Un creștin ce mergea la Biserică l-a zis: ce, Mitică, ai plecat cu câinii la Biserică? Dar el a răspuns cu sudalma: „biserică mării și a lui tat'ău...” Ajuns în pădure, Mitică se așeză la pândă după un copac. Văzând un vultur, vol să-l puște, dar vulturul se lăsă jos; atunci Mitică strigă după câini și lăsând pușca jos se razimă de la. Câinii sosind, ating trăgătorul puștii și pușca luând foc izbește alicele în grumazii lui Mitică ce rămâne mort pe loc.

Cu adevărat „Dumnezeu nu se lasă batjocorit” (Galateni 6.10).

Mărcile poștale au împlinit vârsta de 90 ani. În 26 Decembrie 1839 a apărut cea dintâi marcă poștală pentru scrisori. Ea a fost născocită de învățatul Hill din Anglia. Parlamentul englez a primit-o mai întâi și a pus-o în folosul publicului la 6 Mai 1840. În acelaș an s'a introdus apoi în Franța și mai târziu pe rând în toată lumea.

Vieața în Rusia Sovietică. Refugiații din Rusia povestesc lucruri îngrozitoare despre traiul greu al oamenilor. Ca să capeți de ale mâncării (pâine etc) trebuie să te pui în rând, să faci coadă și să aștepti până îți vine rândul. Așa, pentru ca să capeți un funt de unt de lemn, unul a stat 17 ceasuri în șir până l-a venit rândul. Totul se dă pe cartele. Carne se dă cel mult de două ori pe săptămână. E mai rău acum decât în vremea războiului.

Pentru ca lumea să creadă că și în alte țări e rău, scornesc minciuni. Așa de pildă spun că în România e foamete mare, încât nu se găsește nimic de mâncare, că lumea cade jos de foame.

În Rusia bolșevică Crăciunul nu a fost voie să fie serbat de nimeni. Mulți, mai ales polonezii din Rusia, au trecut în Polonia, ca să-l sărbătorească. Și ca în Rusia să nu poată fi serbat Crăciunul, bolșevicii au vârat în închisoare, pe toată vremea sărbătorilor, pe toți preoții. Vânzarea brazilor pentru „pomul de cră-

ciun* a fost oprită. Țăranilor, la sate, li s'au confiscat toți colacii și mâncările de Crăciun.

Directorii administrativi. După noua lege administrativă, care se aplică dela 1 Ianuarie 1930 întreagă țara a fost împărțită în șapte directorate (cam așa cum erau înainte guberniile rusești). În fruntea fiecărui directorat a fost numit de către guvern câte un director administrativ, care au și depus jurământul în fața d-lui I. Maniu, președintele Statului Miniștrilor (Consiliul de miniștri). Acești directori regionali administrativi sunt:

1. *pentru Basarabia*, cu reședința în Chișinău, d. D. Moldovanu (bucovinean) a fost deputat de Bălți.

2. *pentru Bucovina*, cu reședința în Cernăuți, d. Sauciac Săveanu, fost ministru al Bucovinei.

3. *pentru Ardeal*, cu reședința în Cluj, d. dr. Aurel Dobrescu, fost subsecretar de Stat la Ministerul Agriculturii.

4. *pentru Banat*, cu reședința la Timișoara, d. Sever Bocu, fost ministru al Banatului.

5. *pentru Moldova*, cu reședința în Iași, d. Inginer C. Hoiescu, fost deputat.

6. *pentru Muntenia*, cu reședința în București, d. I. Cămarășescu, fost ministru, deputat.

7. *pentru Oltenia*, cu reședința în Craiova, d. V. Rădulescu, fost deputat.

A. S. R. Prințul Nicolae a fost înaintat la gradul de general. A fost numit Comandant al întregii armate. Să ne trăiască!

Pe chitanțele de primirea de bani gata dela particulari, bănci, casierile Statului se va pune timbru de trei lei pentru orice sumă până la zece mii lei, se pune timbru de șapte lei la o sumă între 1.000-50.000 lei.

Copil sălbatic. — Feciorul unui plogar din Polonia de supărare, că mamă-sa și frații lui nu s'au învîlt să-l de nevastă pe o fată dorită de el, a așteptat să se culce și cu o săcură, a crepat capul mamei-sa, al unui frate de 22 de ani, al altuia de 15 ani și al surorii sale de 7 ani. Când să iasă din casă, s'a întâlnit și cu fratele său mai mare, căruia i-a făcut la fel. Apoi a fugit. Dar a doua zi a fost prins. Tineretul de azi și de pretutindenea, crescut în anii de război, și în cățiva de după război, când „tata” nu era acasă, — arată semne rele. Și nu e bine. Cel cu minți dintre ei să-l amlate!

Logodnă. Anunțăm cu plăcere logodna d. soarei Sidonia Anta din Șiria, cu d. Cornel Habac candidat de preot și funcționar la Episcopia din Arad. Să fie în ceas bun.

Hirotesira și instalarea protopopului M. Cosma la Ineu. Duminică în 12 Ianuarie a. c. s'a efectuat în Ineu, prin P. S. Sa Episcopul Grigorie hirotesirea și introducerea p. protopop M. Cosma dela Ineu. Raport despre aceasta serbare vom publica în numărul viitor.

Nr. 7126/1929.

Comunicat Oficial.

Sfântul Sinod, cu adresa Nr. 1044/1929, ne comunică următoarele:

„Avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că Sfântul Sinod, în ședința sa din 9 Decembrie a. c. a hotărât ca să se urmeze și în viitor colecta înființată prin hotărârea sa din 5 Aprilie 1926, pentru Sf. și Marele Mir, iar sumele să fie trimise Consiliului Central Bisericesc, organul executiv al Sfântului Sinod, care a fost însărcinat pe viitor cu administrarea fondului „Sf. și Marelui Mir”.

Ceeace aduce la cunoștința Cucernicilor Preoți spre conformare.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 30 Decembrie 1929

Consiliul Eparhial Arad.

Comunicat Oficial.

Sfântul Sinod, cu adresa Nr. 1078/1929, ne comunică următoarele:

„Cu frățescă dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că în deliberările Sf. Sinod, din ședința dela 9 Decembrie a. c., venind o cerere de dispensă pentru a IV-a căsătorie religioasă, Sf. Sinod a hotărât următoarele:

În ce privește căsătoria a IV-a, se rămâne pe baza canonică, iar cazul în speță a' dispus să fie trimis Chiriarhului locului, care în virtutea dreptului dat „de a lega și deslega”, are competența de a-l rezolva”.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 30 Decembrie 1929.

Consiliul Eparhial Arad.

Nr. 7125/1929.

Comunicat oficial.

Sfântul Sinod, cu adresa Nr. 1014/1929, ne comunică următoarele:

„Cu frățescă dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că Sf. Sinod în ședința dela 10 Decembrie a. c. în privința jurământului preoților înaintea instanțelor judiciare civile, a luat următoarea hotărâre:

Preoții pot pune jurământul în fața instanțelor judiciare civile, numai cu binecuvântarea chiriarhului respectiv.

Vă rugăm deci a lua act de aceasta și a o pune în vedere tuturor preoților din cuprinsul acelei de Dumnezeu păzită eparhie“.

Arad, din ședința Cons. Eparhial dela 30 Decembrie 1929.

Consiliul Eparhial Arad.

Mulțumită publică.

Indurerății copii, gineri și nepoți exprimăm pe calea aceasta mulțumirile noastre tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, cari în scris, prin grai viu ori prin ploasă participă la cortegiul funebru, au contribuit la mângăierea și ușurarea durerii noastre în urma pierderii scumpului nostru Alexiu Popoviciu fost paroh Arad.

Familia îndurerată.

Concurse.

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial No. 6861/1929, pentru îndeplinirea parohiei întâia din Covăsinț, devenită vacantă prin trecerea în statul de deficiență a Părintelui Ioan Cure, care este de clasa I se publică concurs în termen de 30 zile socotite dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială în extenziunea ei de azi.
2. Locuință în edificiul fostei școli confesionale No. 318, trei camere, bucătărie, alte supraedificate și grădină, locuința în starea cum să află, comuna bisericască nesuportând alte reparațiuni.
3. Ștolele legale.
4. Birul parohial 400 Lei.
5. Integritatea dotației dela Stat.

Preotul ales va trebui să catehizeze la toate școlile din loc, fără altă remunerație. Va suporta toate impozitele după întreg venitul său preoțesc.

Parohia fiind de clasa I, recurenții vor avea să prezinte dovezi despre pregătire recerută pentru parohii de clasa I, și despre 8 clase de liceu și bacalaureat.

Recurenții, cu prealabila știre a protopopului tractual, se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sfânta Biserică din Covăsinț, pentru a-și arăta dexteritatea în rituale și oratorie.

Cererile însoțite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial din Covăsinț, se vor înainta în termenul concursual Oficiului Protopopesco ort. român din Șiria, jud. Arad.

Recurenții din altă dieceză vor alătura la cererea de concurs actul de învoire din partea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop diecezan.

Dat din ședința Consiliului parohial ort. român din Covăsinț, dela 19 Decembrie 1929.

Aurel Adamovici m. p. paroh-pres. cons. par.
Luca Toader, iun. m. p. notar ad hoc.

În înțelegere cu: *Mihail Lucuța*, protopop.

2—3

—□—

Conform rezoluției Ven. Consiliu Eparhial de sub No. 7033/928 prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul of. „Biserica și Școala“, pentru îndeplinirea parohiei de cl. III-a din comuna Ohabalungă, pe lângă următoarele venituri:

1. Sesiunea parohială în extenziunea ei de 30 jug.
2. Ștolele legale.
3. Integritatea dotației preoțești dela stat.
4. Locuință nu este.

Alesul preot va avea să achite toate impozitele după beneficiul său.

Va avea să catehizeze la școala primară din loc fără altă remunerațiune.

Rugărilor de concurs însoțite cu documentele prescise, adresate Cons. par. ort. din Ohabalungă, sunt a se trimite în termenul concursual oficiului protopopesco ort. rom. din Balint.

Reflecții sunt datorii a se conforma dispozițiilor § 33 din Regulamentul pentru parohii, a se prezenta în sf. bis. din Ohabalungă, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Cel din altă eparhie numai cu consenzul Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop pot concura.

Dat în ședința Consiliului parohial din Ohabalungă.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: *Ioan Trifu*, protopop.

2—3

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna Chișoda-nouă în baza deciziei Nr 6597/1929 a Ven. Consiliu eparhial din Arad, se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile, socotite dela prima apariție în organul diecezan „BISERICA ȘI ȘCOALA“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jugh. pământ arabil.
2. Ștolele legale.
3. Integritatea dotației preoțești dela Stat.
4. Drept bir parohial: Câte 50 lei dela capii de familie proprietari de case, dela intelectuali și dela cei cunoscuți ca binesituați materialicește, iar dela ceilalți capi de familie câte 25 Lei anual. Birul parohial se va încasa și plăti preotului de către epitropie.
5. Preotul i-se asigună în viitor casă parohială, până la zidirea casei parohiale va primi dela comuna

bisericească, drept indemnizație de chirie suma de Lei 15,000 Lei (cincisprezece mii lei) anual.

6 Impozitul după întreg beneficiul parohial cade în sarcina celui ales.

Preotul este obligat a săvârși toate serviciile divine prescrise în Dumineci și sărbători și a predica regulat. Este obligat a catehiza la școlile primare și de ucenici, fără altă remunerație din partea comunei bisericești.

Parohia fiind de clasa I. (primă), dela recurenți se cere calificarea regulamentară.

Cei donatori a competa la acest post, se vor prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare în sf. Capelă din Chișoda-nouă, spre a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorii, conformându-se strict dispozițiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate consiliului parohial din Chișoda-nouă, le vor înalta în termenul concursului oficiului protopopesc ort. rom. din Timișoara.

Cei din altă dieceză vor cere prealabil binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan, spre a putea recurge.

Chișoda-nouă, din ședința consiliului parohial, ținută la 21 Iulie 1929.

Gheorghe Tocitu m. p. adm. par., președ. cons. par. Ioan Sian m. p. notar.

În înțelegere cu:

Dr. Patricle Țucra m. p. protopop

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei din Lipova, protopopiatul Lipovei, devenită vacantă prin decedarea parohului Ioan Cimponeriu, în conformitate cu rezoluțiunea Veneratului Consiliu Eparhial Nr. 211 | 1930 se publică concurs cu termen de 30 zile computat dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Venitele parohiei sunt:

1. Locuință liberă în casa parohială conform ordinului Ven. Cons. Eparhial Nr. 5099 | 1929.

2. Una sesiune parohială constătoare din 32 jug. cad.

3. Stolele legale.

4. Eventuala întregire dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Din venitul parohial jumătate — cu excepțiunea locuinței — până la 8 Iulie 1930 compete Văd. Preoteasa Ecaterina Cimponeriu cu obligamentul de a suporta impozitele după acest beneficiu.

Parohia este de clasa I. (primă), deci reflectanții vor dovedi calificarea prevăzută în concluzul Nr. 84 | 1910, punct al Veneratei Adunări Eparhiale.

Alesul este obligat a suporta toate impozitele după beneficiul parohial, de care se împărtășește; a catehiza la școlile primare, dintre cari i-se vor designa și a predica la rândul săptămânii sale.

Reflectanții au să și înainteze cererile de recurs adresate Consiliului parohial din Lipova și însoțite cu documentele recerute privitoare la calificare și despre eventualul preotesc prestat, oficiului protopopesc din Lipova în termenul concursual, având sub durată acestuia a se prezenta pe lângă stricta observare a dispozițiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii în Sf. biserică din Lipova în vre-o Duminecă ori sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratoria bisericească.

Reflectanții cei vor dovedi pregătire de a instrui

și conduce cor, vor fi preferați având obligamentul de a instrui și conduce corul bisericesc în ființă.

Recurenții din alte Eparhii vor produce învoirea Prea Sfințit Sale Părintelui Episcop diecezan, de a putea recurge la aceasta parohie.

În înțelegere cu: Consiliul parohial.

Fabriciu Manuilă
protopresbiter.

2—3

—□—

Institutul Biblic al Bisericii ortodoxe române dorind a tipări în bibliotecă sa o serie de broșuri pentru prevenirea și combaterea propagandei sectante, publică pentru aceasta concurs, pe termen de trei luni, adică până la 1 Aprilie 1930, pentru alcătuirea următoarelor broșuri:

1. *Sectele religioase.* Istoricul apariției lor. Starea lor astăzi externă și internă. (În această broșură se va arăta pe larg biografiile întemeietorilor acestor secte, cari au fost adesea ori oameni de rea credință înșelători etc.).

2. Problema mântuirii, după concepția ortodoxă catolică, protestantă și sectantă.

3. Sfânta Scriptură și Sf. Tradițiune.

4. Biserica.

5. Tainele Bisericii.

6. Cultul Sfinților

7. Tălmăcirea Sf. Scripturi.

8. Cinstirea Sfinților Icoane.

9. Cinstirea Sf. Cruci.

10. Rolul misionarului ortodox.

11. Metoda prevenirii și combaterii sectelor.

Tratarea acestor chestiuni se va face într-o expunere clară, cu termeni înțeleși de toată lumea și cu argumentație biblică suficientă pentru luminarea desăvârșită a chestiunii.

În ceea ce privește stilul, acesta nu va fi nici popular, nici științific, ci pe cât posibil va trebui să îndeplinească ambele aceste calități.

Și fiindcă broșurile se vor tipări cu două feluri de literă și anume, cu literă mai mare argumentația strict necesară și compatibilă cu o descriere pe înțelesul tuturor, iar cu literă mai mică textele biblice în întreg me, pentru aceasta alcătuitoarii vor ține seama în tratarea subiectelor de lucrul acesta.

Formatul broșurilor va fi acela al broșurilor tipărite în biblioteca Institutului biblic, și fiecare broșură va putea avea dela 5—7 coale de tipar adică 80—120 de pagini.

Institutul biblic plătește ca drept de autor odată pentru totdeauna, pentru broșurile alese, lei 40.0 coale de tipar.

Alegerea broșurilor se va face de către comitetul de editură al Institutului, la care va lua parte și comitetul administrativ sau un delegat al său.

Cei care doresc a cunoaște mai amănunțit felul în care Institutul dorește să fie tratate aceste chestiuni, sunt rugați să citească referatul prezentat comitetului administrativ în această privință, de către dl. Th. Păcescu, președintele comitetului și publicat în revista „Biserica ortodoxă“ de pe numărul pe luna Decembrie.

1—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**